

XXV Vispārējo latviešu Dziesmu un Deju svētku pūtēju orķestru *Dižkoncerta* mākslinieciskā koncepcija NOVADU STĀSTI

2013. gada Dziesmu un deju svētku rīkotājs - Kultūrizglītības un nemateriālā mantojuma centrs (KNMC) atklātu konkursu par XXV Vispārējo latviešu Dziesmu un XV Deju svētku pūtēju orķestru *Dižkoncerta* māksliniecisko koncepciju izsludināja 2011. gada nogalē.

Žūrijas komisija – Jāzeps Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas profesors, komponists Juris Karlsons, kultūras ministres ārštata padomnieks profesionālās mākslas un kultūrizglītības jautājumos Ints Dālderis, režisors Uģis Brikmāns, mūzikas žurnālists Orests Silabriedis, Latvijas Brass asociācijas pārstāvis Jānis Retenais, Valsts izglītības satura centra pārstāve Antra Strikaite, Jāzeps Mediņa Rīgas 1. mūzikas skolas direktors, orķestra diriģents Valdis Lastovskis, KNMC pūtēju orķestru nozares eksperte Astrīda Ķēniņa, KNMC Dziesmu svētku nodaļas vadītāja Līga Ribicka un biedrības "Latvijas pūtēju orķestru asociācija" pārstāvis Gvido Brenčevs par labāko atzina autoru grupas – Gunta Kumačeva, Jāņa Puriņa, Raita Ašmaņa, Egona Salmaņa, Artūra Maculēviča, Pētera Vilka - koncepciju "Novadu stāsti".

Pūtēju orķestru *Dižkoncerts* ir Dziesmu un Deju svētku ietvaros notiekošais Latvijas pūtēju orķestru galvenais koncerts.

„Saglabājot 2003.gada Dziesmu un deju svētku *Dižkoncerta* radīto un apstiprināto formātu, kuru veido Kurzemes, Zemgales, Latgales, Vidzemes un Rīgas kultūrvēsturisko novadu atsevišķas koncertprogrammas, būtiski ir 2013. gada pūtēju orķestru koncertam izvirzīt jaunus mākslinieciskus uzdevumus un radošus izaicinājumus.

Šis ir laiks, kad arvien vairāk visdažādākajos līmeņos runājam par nacionālo identitāti, par katras nācijas unikalitāti un atšķirību no citām nācijām, par nācijas locekļu savstarpējo kopību un ideju par nācijas nepārtrauktību.

Pasaule sākas ar mums pašiem. Uz Dziesmu svētkiem kājas aus arī pūtēju orķestri no Kurzemes, Zemgales, Latgales, Vidzemes un Rīgas, un mūsu piedāvātā koncepcija NOVADU STĀSTI ir balstīta uz sajūtām par piederību savai zemei - savam novadam, savām mājām, savai ģimenei.

Pēc formas koncerts ir svīta (skaņdarbs, kas sastāv no vairākām patstāvīgām daļām, ko apvieno kopīga tematika, mākslinieciska iecere), kuru veido piecas daļas - Kurzeme, Zemgale, Latgale, Vidzeme un Rīga ar ievadu un nobeigums.

Koncerta mākslinieciskais uzdevums ir radīt kvalitatīvu notikumu, pirmo reizi sastādot programmu tikai no latviešu komponistu skaņdarbiem. Novadu koncertprogrammās tiek iekļauta klasika, oriģinālmūzika un populārā mūzika, līdzsvarojot profesionālismu ar amatierismu, tradīciju ar novitāti, rodot kompromisu starp elitāro un tautas gaumi.

Koncerts ir muzikāls vēstījums, kuru vispirms ir radījis komponists, Tiek izmantoti teksti - mazi stāsti, notikumi - novadu izcilāko ļaužu un jauno mūziķu verbālā interpretācijā. Pirmo reizi tiek veidota horeogrāfija – dejas katra novada programmas ievadam, kas kopā ar fanfarām sāk jauno stāstu - vieno laiku un telpu, Tiek izstrādāta arī orķestra kustību partitūra, kā dinamikas zīme koporķestrim, kurš pamatā muzicē sēdus stāvoklī.

Īpaši noslēgumam komponēts skaņdarbs – rituāla dziesma, ko atskaņo visi orķestri, kuram ir veidota horeogrāfija, un kuru dzied arī visi klausītāji un skatītāji.”

/Guntis Kumačevs, Jānis Puriņš, Raitis Ašmanis, Egons Salmanis, Artūrs Maculēvičs, Pēteris Vilks/